

Droge mond bij psychofarmaca

Middelen die klachten van een droge mond kunnen veroorzaken:

- Antihistaminica, zoals bijvoorbeeld promethazine;
- Antidepressiva, vooral de tricyclische antidepressiva (TCA's) geven klachten van een droge mond;
- Anti-emetica. Dit zijn geneesmiddelen die worden voorgeschreven om misselijkheid en braken tegen te gaan. Ze worden ook gebruikt tegen reisziekte (bijvoorbeeld domperidon);
- Antihypertensiva;
- Antiparkinsonmiddelen, bijvoorbeeld biperideen (Akineton®) en trihexyfenidyl (Artane®);
- Spasmolytica. Deze geneesmiddelen worden gebruikt bij de behandeling van krampen en spasmen van de maag, darmen en de blaas; bijvoorbeeld mebeverine (Duspatal®);
- Antipsychotica met sterke anticholinerge effecten zoals bijvoorbeeld olanzapine en quetiapine;
- Stimulantia.

Als staken of dosisverlaging niet mogelijk is, is het in een aantal gevallen wel mogelijk de medicatie meer over de dag te verdelen. Dit kan tot een vermindering van de klacht van een droge mond leiden. Vervangen van het geneesmiddel door een soortgelijk middel met een voor deze patiënt mindere bijwerking op het gebied van een droge mond.

Een aantal patiënten meldt dat een droge mond in het bijzonder op een bepaald deel van de dag; probeer dan de T-max (piek in de bloedspiegel) niet te laten plaatsvinden op die momenten. Het gevoel van een droge mond gedurende de nacht kan overigens ook samenhangen met mondademhaling.

Bij te weinig effect rest nog stimulatie van de speekselklier. Stimulatie kan plaatsvinden met behulp van een smaakprikkel (bijvoorbeeld vitamine C-tabletten die zijn aangezuurd met citroenzuur) of een mechanische prikkel (suikervrije kauwgom of suikervrije pepermint).

Bij langdurige klachten van een droge mond is het raadzaam de tandarts van de patiënt te berichten. In het merendeel van de gevallen kan worden volstaan met een optimale mondhygiëne in combinatie met poetsen met een milde, niet schuimende tandpasta (zoals Zendium®) of met het toepassen van een neutrale fluoridespoeling zonder alcohol.

Daarnaast zijn er bij de apotheek nog de volgende middelen verkrijgbaar:

- Biotene Oral Balance® gel en spray: heeft ook een antimicrobiële werking. De gelvorm wordt aangebracht op de slijmvliezen. De werkingsduur bedraagt ca. 8 uur. Het mag echter vaker dan driemaal per dag gebruikt worden. Na toepassen niet direct drinken of de mond bevochtigen.
- Xialine heeft spray en mondspoeling voor behandeling van een droge mond. Het kan een vervangmiddel zijn dat bijna dezelfde werking heeft als het menselijk aangemaakte speeksel. Het bevat ook een geringe hoeveelheid fluoride om de tanden te beschermen. Xialine heeft geen verdere bijwerkingen en kan gebruikt worden in alle gevallen van monddroogte.

Referenties

1. Fratto G, Manzon L.(2014) Use of psychotropic drugs and associated dental diseases. *Int J Psychiatry Med.* 2014;48(3):185-97. doi: 10.2190/PM.48.3.d.
2. Matevosyan NR. (2010) Oral Health of Adults with Serious Mental Illnesses: A Review *Community Ment Health J* (2010) 46:553–562
3. Durán CE, Azermai M, Vander Stichele RH. (2013) Systematic review of anticholinergic risk scales in older adults. *Eur J Clin Pharmacol* 2013 6. 69:1485-1496

Laatste revisie datum

16-07-2019

Trefwoorden¹:

Droge mond
Xerostomie
Dorst

¹ © 2019 M. de Ruijter